

W1-2	Asignatura	ARALING PANLIPUNAN	Baitang	7
	Markahan	IKAAPAT	Petsa	

I. PAMAGAT NG ARALIN	Kolonyalismo at Imperyalismo sa Silangan at Timog-Silangang Asya
II. MGA PINAKAMAHALAGANG KASANAYANG PAMPAGKATUTO (MELCs)	Nasusuri ang mga dahilan, paraan at epekto ng kolonyalismo at imperyalismo ng mga Kanluranin sa unang yugto (ika-16 at ika-17 siglo pagdating nila sa Silangan at Timog-Silangang Asya.
III. PANGUNAHING NILALAMAN	<ul style="list-style-type: none"> Ang unang yugto ng kolonyalismo at imperyalismo sa Asya Pagpapahalaga sa pagtugon ng mga Asyano sa mga hamon at pagbabago, pag-unlad at pagpapatuloy ng Silangan at Timog-Silangang Asya sa Transisyonal at Makabagong Panahon.

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

A. Panimula (Mungkahing Oras: $\frac{1}{2}$ oras)

Sa nakalipas na aralin ay natalakay at naunawaan mo ang mga kontribusyon ng Timog at Kanlurang Asya sa larangan ng sining, humanidades at palakasan. Sa araling ito, lilinangin ang mga kaalaman hinggil sa mga mga dahilan, paraan at epekto ng kolonyalismo at imperyalismo ng mga Kanluranin sa unang yugto (ika-16 at ika-17 siglo pagdating nila sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

Gawain sa Pagkatuto Bilang I: BUUIN NATIN !

Panuto: Ibigay ang mga salitang may kaugnayan sa bagong paksang tatalakayin sa pamamagitan ng pag-aayos ng pagkakasunod-sunod ng mga letra sa ibaba.

- L I P I P N A S I** _____
- S I A M A Y A L** _____
- Ñ A S E P A** _____
- R O P G A L T U** _____
- D E N N A L G** _____

Pamprosesong Tanong:

- Ano-ano ang mga salitang nabuo?
- Ano-ano ang inyong napansin sa mga salitang nabuo?

B. Pagpapaunlad (Mungkahing Oras: $2\frac{1}{2}$ oras)

Sa bahaging ito ay inaasahan na iyong matututuhan ang mga dahilan, paraan at epekto ng kolonyalismo at imperyalismo ng mga Kanluranin sa unang yugto (ika-16 at ika-17 siglo pagdating nila sa Silangan at Timog-Silangang Asya.)

Kolonyalismo at Imperyalismo sa Silangan at Timog-Silangang Asya

Mga lupain at bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya ang sinakop ng mga Kanluranin noong unang yugto ng imperyalismo (ika-16 at ika-17 na siglo). Upang maisakatuparan ang kanilang mga layunin, nagtayo ng kolonya ang mga kanluranin sa Asya. Nagkani-kaniya ang mga Kanluranin sa pagsakop sa mga bansang Asyano. Ang rehiyon ng Silangan at Timog-Silangang Asya ay mga rehiyon na lubusang naapektuhan ng pananakop. Kadalasan, isang bansang kanluranin ang nakakasakop sa isang bansang Asyano, subalit may mga pagkakataon din na dalawa o higit pang bansa ang nakakasakop dito. Iba-iba ang mga pananaw ng mga kanluranin sa pananakop ng lupain. Ang iba ay sinakop ang buong bansa, ang iba naman ay mga piling bahagi nito.

Silangang Asya

Sa loob ng mahabang panahon ay mayroon nang ugnayan ang Silangang Asya sa mga bansang Kanluranin dahil sa mga sinaunang rutang pangkalakalan. Bunga nito, nabatid ng mga Kanluranin ang karangyaan ng mga bansa sa Silangang Asya. Bagama't maraming naghangad na ito ay masakop, hindi gaanong naapektuhan ang Silangang Asya ng unang yugto ng imperyalismong kanluranin dahil na rin sa matatag na pamahalaan ng mga bansa dito. Isa ang bansang Portugal sa mga kanluraning bansa na naghangad na magkaroon ng kolonya sa Silangang Asya partikular sa China. Nakuha ng Portugal ang mga daungan ng Macao sa China at Formosa (Taiwan). Hindi nagtagal ay nilisan din ng Portugal ang mga nabanggit na himpilan.

Timog Silangang Asya

Kung ang Silangang Asya ay hindi gaanong naapektuhan, iba naman ang naging kapalaran ng mga bansa sa Timog-Silangang Asya noong unang yugto ng imperyalismong kanluranin. Karamihan ng mga daungan sa rehiyong ito ay napasakamay ng mga kanluranin. Ang mataas na paghahangad na makontrol ang kalakalan ng mga pampalasa at pagkuha ng ginto ang siyang nagtulak sa kanila na sakupin ang Timog-Silangang Asya. Nauna ang mga bansang Portugal at Spain sa pananakop ng mga lupain. Nang lumaya ang Netherlands mula sa pananakop ng Spain, nagtayo rin ito ng mga kolonya sa Timog-Silangang Asya. Hindi nagtagal ay sumunod din ang mga bansa sa England at France.

Ang mga sumusunod ay bansa sa Timog-Silangang Asya na sinakop noong unang Yugto ng imperyalismong kanluranin:

PILIPINAS

Sumakop: España

Mga lugar na sinakop: Halos kabuuan ng Luzon, at Visayas at ilang bahagi ng Mindanao

Dahilan: Mayaman ang Pilipinas sa ginto. May mahusay na daungan tulad ng Maynila.

Paraan ng Pananakop: Ang paglalakbay na pinamunuan ni Miguel Lopez de Legazpi ang nagtagumpay na masakop ang bansa sa pamamagitan ng pakikipagsanduguan na kung saan ito ay pag-inom ng lokal na pinuno at pinunong Español ng alak na hinaluan ng kani-kanilang dugo. Isa rin sa paraan na kanilang ginamit sa pananakop sa Pilipinas ay Relihiyong Kristiyanismo.

Mga patakarang Ipinatupad ng mga Español**Pangkabuhayan**

Tribute- patakarang pinagbabayad ng buwis ng mga Español ang mga katutubo

Polo y Servicio- sa ilalim ng patakarang ito ay sapilitang pinagtatrabaho ang mga kalalakihang edad 16 hanggang 60.

Monopolyo-kinokontrol ng mga Español ang kalakalan

Pampolitika

Sentralisadong Pamamahala-napasailalim sa pamumuno ng mga Español ang halos kabuuan ng bansa.

Ang Simbahang Katoliko- naging makapangyarihan din ang mga Español na pari at kura paroko noong panahon ng pananakop ng mga Español.

INDONESIA

Sumakop: Portugal, Netherlands at England

Mga lugar na sinakop: Ternate sa Moluccas: Nasakop ng Portugal

Amboina at Tidore sa Moluccas: Inagaw ng Netherlands mula sa Portugal. Panandaliang nakuha ng England subalit ibinalik din sa Netherlands.

Batavia (Jakarta): Nasakop din ng Netherlands

Dahilan: Mayaman sa mga pampalasa, mga sentro ng kalakalan at maayos na daungan

Paraan ng Pananakop: Dahil sa paghahangad sa mga pampalasa, narating ng Portugal ang Ternate sa Moluccas noong 1511. Nagtayo sila ng himpilan ng kalakalan dito at nagsimulang palaganapin ang Kristiyanismo. Pinaalis ng mga Dutch ang mga Portuges noong 1655 at sinakop ang mga isla ng Amboina at Tidore sa Moluccas gamit ang mas malakas na puwersang pandigma. Upang mapanatili ang kanilang kapangyarihan, nakipag-alyansa ang mga Dutch sa mga lokal na pinuno ng Indonesia.

MALAYSIA

Tulad ng Pilipinas, maraming bansa rin ang sumakop sa Malaysia. Ito ay ang Portugal, Netherlands at England. Pangunahing layunin din ng mga bansang ito ang pagkontrol sa mga sentro ng kalakalan. Bukod sa kalakalan, sinubukan din ng mga Portuges na palaganapin ang Kristiyanismo sa mga daungan na kanilang nasakop subalit hindi sila nagtagumpay dahil sa malakas na impluwensiya ng Islam sa rehiyon. Samantala, hindi gaanong naimpluwensiyahan ng mga bansag Netherlands at England ang kultura ng Malaysia. Maraming katutubo ang naghirap dahil sa pagkontrol ng mga nabanggit na bansa sa mga sentro ng kalakalan sa Malaysia.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Itala natin!

Panuto: Punan ng mga impormasyon ang tsart at suriin ang mga pagkakaiba at pagkakatulad ng mga karanasan ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya na sinakop ng mga kanluranin.

Nasakop na Bansa	Kanluraning Bansa na Nakasakop	Dahilan ng Pananakop	Paraan ng Pananakop
Pilipinas			
Malaysia			
Indonesia			

Pamprosesong Tanong:

1. Ano-ano ang mga kanluraning bansa na sumakop sa mga lupain sa Silangan at Timog-Silangang Asya?
2. Bakit sinakop ng mga kanluranin ang mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya?
3. Magkakatulad ba ang mga pamamaraang ginamit ng mga kanluranin sa pananakop?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: DUGTUNGAN MO!

Panuto: Dugtungan ang mga pangungusap upang makabuo ng isang makabuluhang pahayag.

Ang epekto ng mga patakarang Ipinatupad ng mga Español sa pangkabuhayan ay

Ang epekto ng mga patakarang Ipinatupad ng mga Español sa pampolitika ay

Ang epekto ng mga patakarang Ipinatupad ng mga Español sa pangkultura ay

C. Pakikipagpalihan (Mungkahing Oras: 1 oras)

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: SURIIN NATIN!

Panuto: Sa gawaing ito, susuriin natin ang bahagi ng tulang isinulat ni Rudyard Kipling na nagbibigay-katuwiran sa kolonyalismo at imperyalismo ng mga kanluranin sa Asya.

Take up the White Man's burden—
Send forth the best ye breed—
Go bind your sons to exile
To serve your captives' need;
To wait in heavy harness
On fluttered folk and wild—
Your new-caught, sullen peoples,
Half devil and half child.

1. Sang-ayon ka ba sa pagbibigay- katuwiran ni Kipling sa ginawang pananakop ng mga kanluranin?
2. Ano ang ipinapahiwatig ng bahagi ng tula?

D. Paglalapat (Mungkahing Oras: 1 oras o 60 minuto)

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: PAHALAGAHAN NATIN!

Panuto: Mula sa iyong pagsusuri mula sa araling finalakay, gumawa ng sanaysay na nagpapakita ng pagpapahalaga sa pagtugon ng mga Asyano sa mga hamon at pagbabago, pag-unlad at pagpapatuloy ng Silangan at Timog-Silangang Asya sa Transisyonal at Makabagong Panahon.

V. PAGTATAYA (Mungkahing Oras: ½ oras o 30 minuto)

(Ang mga Gawain sa Pagkatuto para sa Pagpapayaman, Pagpapahusay, o Pagtataya ay ibibigay sa ikatlo at ikaanim na linggo)

Magsasagawa ng pagtataya sa ikatlong linggo

VI. PAGNINILAY (Mungkahing Oras: ½ oras o 30 minuto)

- Ipabatid ang iyong personal na pagtatasa sa kard ayon sa lebel ng iyong performans.

Personal na Pagtatasa sa Lebel ng Performans Para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili:

☐ - Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsasagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.

- Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.

⚠ - Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis a pagsasagawa nito. Hindi ko nauunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain Sa Pagkatuto	LP	Gawain Sa Pagkatuto	LP	Gawain Sa Pagkatuto	LP
Bilang 1		Bilang 3		Bilang 5	
Bilang 2		Bilang 4			

VII. SANGGUNIAN

Araling Asyano, Araling Panlipunan - Modyul para sa Mag-aaral, Unang Edisyon, 2014, pp. 314 - 329)

Inihanda ni:

REGINE M. GAPASIN

Sinuri ni:

NEREUS V. MALINIS DEM.

jW3	Asignatura	ARALING PANLIPUNAN	Baitang	7
	Markahan	IKAAPAT	Petsa	

I. PAMAGAT NG ARALIN	Nasyonalismo sa Silangan at Timog-Silangang Asya
II. MGA PINAKAMAHALAGANG KASANAYANG PAMPAGKATUTO (MELCs)	Nasusuri ang mga salik, pangyayari at kahalagahan ng nasyonalismo sa pagbuo ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya
III. PANGUNAHING NILALAMAN	<ul style="list-style-type: none"> Nasyonalismo sa Silangan at Timog-Silangang Asya

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

A. Panimula (Mungkahing Oras: $\frac{1}{2}$ oras)

Sa nakalipas na aralin ay napagtibay ang iyong kaalaman at pang-unawa tungkol sa mga dahilan, paraan at epekto ng imperyalismo at kolonyalismo sa Silangan at Timog-Silangang Asya. Maaari ka nang tumungo tungkol sa paksang ito. Ang mga karanasan ng mga Asyano mula sa pananakop ng mga Kanluranin ay nagbigay-daan sa pag-unlad ng kanilang damdaming nasyonalismo. Mauunawaan mo sa aralin na ito ang iba't ibang anyo ng nasyonalismong umunlad sa mga piling bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

Gawain sa Pagkatuto Bilang I: AWIT SURI

Panuto: Sa gawaing ito, suriin natin ang bahagi ng awiting "Bayan ko".

"Ibon man may layang lumipad, kulungin mo at umiiyak"

Pamprosesong Tanong

- Ano ang ang pinahihiwatig ng liriko?
- Para sa iyo, bakit mahalaga ang kalayaan?
- Ano ang gagawin mo kung may dayuhang nais sumakop sa ating bansa?

B. Pagpapaunlad (Mungkahing Oras: 1 oras)

Sa bahaging ito ay susuriin mo kung paano umunlad ang damdaming nasyonalismo ng mamamayan sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

NASYONALISMO SA SILANGAN AT TIMOG SILANGANG ASYA

Ano kaya ang maaaring maging epekto ng patuloy na pagdanas ng pang-aabuso at pagmamalupit sa mga Asyano? Paano kaya tutugunan ng mga Asyano ang mga patakaran ng ipinatupad ng mga Kanluranin na nagsagawa ng Kolonyalismo at Imperyalismo noong ika - 16 hanggang ika - 20 siglo?

PAG-UNLAD NG NASYONALISMO SA CHINA

Nagsimula ang pagkawala ng kontrol ng China sa kaniyang bansa nang matalo ito sa Great Britain sa Unang Digmaang Opyo (1839- 1842) at sa Great Britain at France noon Ikalawang Digmaang Opyo (1856-1860). Bunga nito, nilagdaan ang Kasunduang Nanking (1843) at Kasunduang Tientsin (1858) na naglalaman ng mga probisyon na hindi patas para sa mga Tsino. Upang ipahayag ang kanilang pagtutol mula sa panghihimasok ng mga dayuhan, nagsagawa ng dalawang rebelyon ang mga Tsino. Ito ay ang Rebelyong Taiping (Taiping Rebellion) noong 1850 at Rebelyong Boxer (Boxer Rebellion) noong 1900.

Rebelyong Taiping

Pinamunuan ni Hung Hsiu Ch'uan (Hong Xiuquan) ang Rebelyong Taiping laban sa Dinastiyang Qing na pinamumunuan ng mga dayuhang Machu. Layunin ng rebelyong ito na mapabagsak ang Dinastiyang Qing upang mahinto na ang pamumuno ng mga dayuhan sa kanilang bansa. Bukod dito, hangad din ng Rebelyong Taiping ang pagbabago sa lipunan. Kabilang dito ang pagkakapantay-pantay ng karapatan para sa mga kababaihan at pagpapalit ng mga relihiyong Confucianism at Buddhism sa relihiyong Kristiyanismo.

Boxer Rebellion 1850

Tinawag itong Rebelyong Boxer dahil ang mga naghimagsik ay miyembro ng samahang I-ho Chu'an o Righteous and Harmonious Fists. Bukod sa pagtuligsa sa korupsiyon sa pamahalaan, pangunahing layunin ng Rebelyong Boxer ay ang patalsikin ang lahat ng mga dayuhan sa bansa, kabilang dito ang mga Kanluranin.

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

PAG-UNLAD NG NASYONALISMO SA JAPAN

Kung iyong matatandaan, magkatulad at magkaiba ang naging pakikitungo ng mga Tsino at Hapones sa mga Kanluranin. Magkatulad dahil noong una parehas nilang isinara ang kanilang bansa at daungan mula sa mga Kanluranin. Subalit magkaiba ang naging pagtugon ng dalawang bansa sa banta ng imperyalismo. Patuloy na naging sarado ang China na nagresulta sa sapilitang pagpasok ng mga Kanluranin sa pamamagitan ng digmaan. Sa kabilang banda, tinanggap ng Japan ang mga Kanluranin nang hilingin nito na ipatupad ang Open Door Policy noong 1853. Sa panahon na ito umusbong ang damdaming nasyonalismo ng mga Hapones. Ipinakita ito ng mga Hapones sa kabila ng pananatili ng mga Kanluranin sa kanilang teritoryo. Ito ay pinasimulan ni Emperador Mutsuhito na siyang namuno sa panahon na kilala bilang Meiji Restoration. Bagama't handang lumaban para sa kanilang bansa, napagtanto ng mga Hapones na magiging magastos ang digmaan at maraming mga inosenteng mamamayan ang madadamay. Bukod pa dito, batid nilang mahihirapan silang manalo sa digmaan dahil sa lakas ng puwersang pandigma ng mga Kanluranin.

NASYONALISMO SA INDONESIA

Ang mga patakarang pang-ekonomiya na ipinatupad ng mga Dutch tulad ng culture system at pagkontrol sa mga sentro ng kalakalan ay nagkaroon ng negatibong epekto sa kabuhayan ng mga Indones. Lahat ng kapakinabangan sa mga nabanggit na patakaran ay napunta sa mga mananakop na Kanluranin. Bagama't hindi gaanong pinanghimasukan ng mga Dutch ang kultura ng Indonesia, naapektuhan naman ng kapabayaang ng mga Dutch sa sistema ng edukasyon sa bansa ang kultura at antas ng karunungan ng mga Indones.

NASYONALISMO SA BURMA

Tulad ng China, nagsimulang mawala ang kalayaan ng Burma bunga ng pagkatalo nito sa digmaan sa mga British. Nilagdaan ang Kasunduang Yandabo na naging dahilan ng tuluyang pagkontrol ng Great Britain sa teritoryo ng Burma. Isa sa mga hindi matanggap ng mga Burmese ay nang gawing lalawigan lamang ng Indian ang Burma. Hinangad ng maraming Burmese na maihiwalay ang kanilang bansa mula sa India. Magaganap lamang ito kung sila ay lalaya mula sa pananakop ng mga British. Ang paghahangad na lumaya ang nagtulak sa mga Burmese na ipahayag ang kanilang damdaming nasyonalismo.

NASYONALISMO SA INDOCHINA

Bunga ng pagkakaiba ng kanilang lahi at kultura, hindi nakamit ng mga taga Indochina ang pagkakaisa upang labanan ang mga mananakop na Kanluranin. Ang mga Vietnamese ay nagpakita ng damdaming nasyonalismo sa pamamagitan ng pakikidigma sa mga Kanluranin. Nagkaroon ng malaking epekto sa kalayaan ng Indochina ang Ikalawang Digmaang Pandaigdig dahil sa pagkakasangkot ng France na siyang nakasakop sa bansa. Suriin ang mga epekto sa kalagayan ng kalayaan ng Indochina habang at pagkatapos ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig.

NASYONALISMO SA PILIPINAS

Nasakop ng mga Espanyol ang Pilipinas sa loob ng 333 taon. Nagpatupad ang mga Espanyol ng mga patakarang pangkabuhayan, pampolitika at pangkultura na nakaapekto sa pamumuhay ng mga Pilipino. Marami ang naghirap dahil sa hindi makatarungang pagpapataw ng buwis, pagkamkam sa mga ari-arian at mga produktong Pilipino. Nabago din ang kultura ng mga Pilipino dahil sa pagpapalaganap ng relihiyong Kristiyanismo. Naging laganap din ang racial discrimination sa pagitan ng mga Espanyol at mga Pilipino na tinatawag na Indio ng mga mananakop. Higit sa lahat, nawala ang karapatan at kalayaan ng mga Pilipino na pamunuan ang kanilang sariling bansa. Naging sunud-sunuran sila sa ilalim ng mapagmalupit na mga Espanyol. Ang pagpapamalas ng nasyonalismong Pilipino ay pinasimulan ng mga ilustrado na nagtatag ng Kilusang Propaganda at ipinagpatuloy ng mga Katipunero na nagpasimula ng Katipunan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: NASYONALISMO TSART

Panuto: Punan ang tsart sa ibaba tungkol sa pag-unlad ng nasyonalismo sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

BANSA	MGA SALIK SA PAG-UNLAD NG NASYONALISMO	PARAAN NG PAGPAPAMALAS NG NASYONALISMO
CHINA		
JAPAN		
PILIPINAS		
INDONESIA		
INDO-CHINA		
MYANMAR (BURMA)		

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

Pamprosesong Tanong

1. Ano-ano ang mga salik o mga naging dahilan sa pag-unlad ng nasyonalismo sa Silangan at Timog-Silangang Asya?
2. Paano ipinamalas ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya ang damdaming nasyonalismo?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: DALOY NG KASAYSAYAN!

Panuto: Bumuo ng daloy na magpapakita ng kaugnayan ng imperyalismo at kolonyalismo sa pag-unlad ng damdaming nasyonalismo ng mga Asyano. Sumulat ng paliwanag tungkol sa nabuong daloy ng kasaysayan. Gawing gabay ang pattern sa ibaba:

Ipakita sa unang bahagi ang epekto ng kolonyalismo at imperyalismong kanluranin sa pamumuhay ng mga Asyano.	Ipakita sa Ikalawang bahagi ang kaugnayan ng mga epekto na ito sa pag-unlad ng nasyonalismong Asyano.	Ipakita sa ikatlong bahagi ang iba't ibang paraan ng pagpapamalas ng nasyonalismo sa Asyano.	Ipakita sa ikaapat na bahagi ang iyong konklusyon tungkol sa nasyonalismong Asyano.
Paliwanag sa daloy ng kasaysayan:			

C. Pakikipagpalihan (Mungkahing Oras: ½ oras)

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: SURIIN NATIN!

Panuto: Sumulat ng maikling sanaysay tungkol sa pag-unlad ng damdaming nasyonalismo ng mga Asyano. Ito dapat ay naaayon sa pamagat ng sanaysay na nasa ibaba.

“Pakikibaka Para Sa Ikaabubuti Ng Kapwa At Bansa”

Rubrics sa Pagmamarka ng Maikling Sanaysay	
Pamantayan	Puntos
Nilalaman	5
Lohikal na daloy ng ideya	5
Kaugnayan sa Paksa	5
Malinis at Maayos	5
Kabuuan	20

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

D. Paglalapat (Mungkahing Oras: $\frac{1}{2}$ oras)

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: ANG AKING PANATA

Panuto: Bilang isang mag-aaral, sumulat ng panata kung paano maipamamalas ang nasyonalismo upang maisulong ang kaunlaran at maprotektahan ang kalayaan ng Pilipinas.

Ang aking Panata

Ako si _____ ay

V. PAGTATAYA (Mungkahing Oras: $\frac{1}{2}$ oras)

(Ang mga Gawain sa Pagkatuto para sa Pagpapayaman, Pagpapahusay, o Pagtataya ay ibibigay sa ikatlo at ikaanim na linggo)

Panuto: Batay sa iyong natutunan sa aralin, isulat kung ang pangungusap ay TAMA o MALI.

- ____ 1. Ang layunin ng Rebelyong Taiping ay mapabagsak ang dinastiyang Qing upang mahinto ang pamumuno ng mga dayuhan sa kanilang bansa.
- ____ 2. Ang paghahangad na lumaya ang nagtulak sa mga Burmese na ipahayag ang kanilang damdaming nasyonalismo.
- ____ 3. Naging sunud-sunuran ang mga Pilipino sa ilalim ng mapagmalupit na mga Espanyol.
- ____ 4. Bagama't handang lumaban para sa kanilang bansa, napagtanto ng mga Hapones na magiging magastos ang digmaan at maraming mga inosenteng mamamayan ang madadamay.
- ____ 5. Bukod sa pagtuligsa sa korupsiyon sa pamahalaan, pangunahing layunin ng Rebelyong Taiping ay ang patalsikin ang lahat ng mga dayuhan sa bansa, kabilang dito ang mga Kanluranin.

VI. PAGNINILAY (Mungkahing Oras: $\frac{1}{2}$ oras o 30 minuto)

- Ipabatid ang iyong personal na pagtatasa sa kard ayon sa lebel ng iyong performans.

Personal na Pagtatasa sa Lebel ng Performans Para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili:

- ☆ - Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsasagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ - Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawanito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? - Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis a pagsasagawa nito. Hindi ko nauunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain Sa Pagkatuto	LP	Gawain Sa Pagkatuto	LP	Gawain Sa Pagkatuto	LP
Bilang 1		Bilang 3		Bilang 5	
Bilang 2		Bilang 4			

VII. SANGGUNIAN

Araling Asyano, Araling Panlipunan - Modyul para sa Mag-aaral, Unang Edisyon, 2014, pp. 346 - 362)

Inihanda ni:

REGINE M. GAPASIN

Sinuri ni:

NEREUS V. MALINIS, DEM.

W4	Asignatura	ARALING PANLIPUNAN	Baitang	7
	Markahan	IKAAPAT	Petsa	

I. PAMAGAT NG ARALIN	ANG KARANASAN AT IMPLIKASYON NG DIGMAANG PANDAIGDIG AT ANG KAUGNAYAN NG IDEOLOHIYA SA MGA MALAWAKANG KILUSANG NASYONALISTA
II. MGA PINAKAMAHALAGANG KASANAYANG PAMPAGKATUTO (MELCs)	<ul style="list-style-type: none"> Natatalakay ang karanasan at implikasyon ng digmaang pandaigdig sa kasaysayan ng mga bansang Asyano; at Nasusuri ang kaugnayan ng iba't ibang ideolohiya (ideolohiya ng malayang demokrasya, sosyalismo at komunismo) sa mga malawakang kilusang nasyonalista.
III. PANGUNAHING NILALAMAN	MGA HAKBANG SA PAGLAYA NG SILANGAN AT TIMOG-SILANGANG ASYA

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

I. Panimula (Mungkahing Oras: 30 minuto)

Sa nakalipas na aralin, nasuri ang mga salik, pangyayari at kahalagahan ng nasyonalismo sa pagbuo ng mga bansa sa Silangan at Timog Silangang Asya. Makatutulong ang pag-unawang inyong nakamit sa nakalipas na aralin upang madaling maunawaan ang bagong aralin tungkol sa karanasan at implikasyon ng digmaang pandaigdig sa kasaysayan ng mga bansang Asyano at ang kaugnayan ng iba't ibang ideolohiya (ideolohiya ng malayang demokrasya, sosyalismo at komunismo) sa mga malawakang kilusang nasyonalista sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

Sa pagtatapos ng araling ito, inaasahang: (a) Natatalakay ang mga mahahalagang pangyayari sa Silangan at Timog-Silangang Asya sa mga naganap na digmaang pandaigdig, (b) Nasusuri ang epekto ng mga digmaang pandaigdig sa pag-aangat ng mga malawakang kilusang nasyonalista at (c) Nakapagpapaliwanag sa naging kaugnayan ng iba't ibang ideolohiya sa mga malawakang kilusang nasyonalista sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1. Panuto: Bago ninyo simulan ang aralin, hanapin ninyo at bilugan ang ilang mga salita na makikita sa loob ng **Word Puzzle**. Pagkatapos ninyo itong makita, sagutin ang ilang katanungan sa ibaba.

D	E	M	O	K	R	A	S	Y	A	C	K
A	K	U	S	T	E	S	D	F	Y	R	O
B	L	K	D	K	E	G	H	L	M	S	M
C	N	V	A	B	C	R	D	E	H	L	U
O	M	S	I	L	A	N	O	Y	S	A	N
D	O	W	T	A	A	Y	S	Z	P	O	I
E	P	X	Y	C	R	Y	M	T	B	M	S
F	Q	Y	L	G	H	M	A	S	O	A	M
G	R	Z	M	J	L	V	E	A	P	D	O
H	S	G	O	T	I	S	R	X	N	O	S
I	T	B	X	R	A	S	E	R	E	T	T
J	I	D	E	O	L	O	H	I	Y	A	I

Pamprosesong Tanong:

- Ano-ano ang mga salitang inyong nakita sa loob ng word puzzle?
- Gamit ang mga nahanap na salita, bumuo ng maikling pahayag o pangungusap.

Sa pagkakataong ito, mayroon na ba kayong ideya sa mga pangyayari na naganap sa mga digmaang pandaigdig sa rehiyon ng Silangan at Timog-Silangang Asya? Paano ito nakaapekto sa nasyonalismo ng mga bansa sa rehiyon at ano-ano ang mga ideolohiya na umiral at tinanggap ng mga bansa na nakatulong rin sa mga kilusang nasyonalista nito? Halika at ating alamin o mas palawakin pa ang inyong kaalaman sa araling ito.

D. Pagpapaunlad (Mungkahing Oras: 1 ½ oras)

Sa bahaging ito ay inaasahan na inyong matatalakay at masusuri ang karanasan at implikasyon ng digmaang pandaigdig sa kasaysayan ng mga bansang Asyano at ang kaugnayan ng iba't ibang ideolohiya (ideolohiya ng malayang demokrasya, sosyalismo at komunismo) sa mga malawakang kilusang nasyonalista sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

MGA HAKBANG SA PAGLAYA NG SILANGAN AT TIMOG-SILANGANG ASYA

Ang pananakop at paniniil sa mga bansa sa Silangang Asya at Timog-Silangang Asya ay naglunsad ng pag-usbong ng diwang makabansa bilang tugon sa pang-aabuso at pagyurak sa karapatan ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya na ang tanging mithiin ay magkaroon ng kalayaan.

Ang **Una at Ikalawang Digmaang Pandaigdig** ay nakaapekto upang makamit ang kalayaan dahil sa Unang Digmaang Pandaigdig, nagbago ang **balance of power**, nakilala ang **Japan** dahil pinalakas nito ang kaniyang hukbong militar. Isinulong na rin nito pagkatapos ng digmaan ang racial equality o pantay na pagtingin sa lahi na di pinansin ng mga Kanluranin. Dahil naman sa Ikalawang Digmaang Pandaigdig lumakas ang nasyonalismo sa Timog-Silangang Asya. Napabilis ang paglaya kaya maraming mga bansa sa Timog Silangang Asya ang lumaya pagkatapos ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig.

May iba't ibang **ideolohiya** at paniniwala rin ang niyakap ng mga bansa ang sa Silangan at Timog Silangang Asya, may naniwala na ang kasagutan sa minimithing kalayaan ay ang ideolohiyang **komunismo**, ang iba ay naniwala sa ideolohiya ng **demokrasya**, **totalitarianismo** at **autokrasya**. Ang mga ideolohiyang ito ay nagdulot ng transpormasyon sa mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

SILANGANG ASYA

PAGLAYA NG CHINA

Ang pagkakatalo ng Tsina sa **Digmaang Opyo** ay naging daan ng di-makatuwirang kasunduan at pagkakaroon ng **Sphere of Influence** ng mga bansang Europeo sa teritoryo ng China. Tatlong uri ng Nasyonalismo ang umusbong. **Nasyonalismong tradisyunal** na ang layunin ay paalisin ang mga Kanluranin at ang impluwensiya nito na pinangunahan ng samahang Boxers; ang pangalawa ay ang nasyonalismong may impluwensiya ng kanluran na ang layunin ay maging republika ang China yakap ang ideolohiyang **Demokratiko** na pinangunahan ni **Dr Sun Yat Sen** at **Chiang Kai Shek**; at ang pangatlo ay ang nasyonalismong may impluwensiya ng **Komunismo** na pinangunahan ni **Mao Zedong**.

Sa paglakas ng nasyonalismong Tsino, nabahala ang Japan na baka maapektuhan ang interes nito sa China kung kaya't naging sunod-sunod ang ginawang pakikidigma at pananakop nito. Ilan sa mga ito ay **Manchurian Incident**, **Rape of Nanking** at **Ikalawang Digmaang Pandaigdig**. Nagkaisa ang mga nasyonalista at komunista laban sa mga Hapones. Natalo ang Japan noong Ikalawang Digmaang Pandaigdig ngunit nagpatuloy pa rin ang kaguluhan sa China sa pagitan ng puwersa ng komunista ni **Mao Zedong** at nasyonalista ni **Chiang Kai-Shek**. Natalo ang nasyonalista at napasailalim sa komunistang pangkat ang **Mainland China** samantalang ang nasyonalista ay tumakas noong October 1, 1949 at pumunta sa isla ng Formosa na ngayon ay tinawag na **Taiwan**.

PAGLAYA AT PAGKAKAHATI NG KOREA

Unti-unting nasakop ng Japan ang Korea na ginawang base-militar at pilit na itinaguyod ang kanilang kabihasnan. Bunsod nito maraming pagtatangkang ginawa na Korea upang mapatalsik ang mga Hapones. Napabilis ito pagkatapos ng **Ikalawang Digmaang Pandaigdig** kung saan natalo ang mga Hapon. Subalit matapos ang digmaan, hindi nakaligtas ang Korea sa dalawang ideolohiyang nag-uumpugan, ang **komunismo** na niyakap ng **Hilagang Korea** at sinuportahan ng **Soviet Union** at **demokrasya** na niyakap ng **Timog Korea** na sinuportahan ng **Amerika**.

TIMOG-SILANGANG ASYA

PAGLAYA NG INDONESIA

Nakamit ng Indonesia ang kalayaan nito noong Agosto 17, 1945 sa pamumuno ni **Achmed Sukarno** sa pamamagitan ng rebolusyon laban sa mga Dutch. Umigting ang pagnanasang lumaya ng Indonesia nang pinagkalooban ng simbolikong kalayaan si Sukarno noong sakupin sila ng Japan noong **Ikalawang Digmaang Pandaigdig**. Ngunit nang matalo ang Hapon dumating muli ang mga Dutch upang ibalik ang kanilang pamamahala. Subalit ang Indonesia na nakaranas ng kalayaan ay lumaban. Pinamunuan ni Sukarno ang Indonesia sa loob ng 23 taon. Pinasimulan niya ang pamamahalang **guided democracy (limited democracy)** base sa Pancasila. Ginawa siyang pangulong panghabambuhay noong 1963 subalit ang lubos niyang kapangyarihan ang naging dahilan ng pang-aabuso niya sa kapangyarihan.

PAGLAYA NG BURMA (MYANMAR)

Nakamit ng Burma ang kalayaan nito noong Enero 04, 1948 sa pamumuno ni **U Nu** bilang punong Ministro ng **Republika ng Burma** na kalaunan ay inilipat ang pamumuno kay Heneral **Ne Win** na isang **diktador militar**. Bilang pinuno ng mga hukbong armado pinairal niya ang ideolohiyang **Myanmar way to Socialism** na kung saan kinumpiska ng pamahalaan, ang anumang negosyo at pangkalakalan, bangko at mga pribadong ari-arian kung kayat nawalan ng hanapbuhay ang mga dayuhan.

Noong unang hindi pa nakakamit ng Burma ang kalayaan ang kumontrol dito ay ang India sa tulong ng England at China. Bilang pagtugon sa pananakop na ito nagtatag ng iba't ibang kilusang naglalayon ng kalayaan. Nang maramdaman ng mga Ingles ang pagpupunyagi sa kalayaan ng mga Burmese nagkaroon ng pagbabago na nagresulta sa paghiwalay ng Burma sa India noong 1935. Ilan pang pagbabago ang tinangka ng pamahalaang Ingles ngunit hindi nangyari dahil sa pagsiklab ng **Ikalawang Digmaang Pandaigdig** at ang bansang Hapon naman ang sumakop sa Burma. Upang makuha ng mga Hapones ang loob ng mga Burmese maagang ipinahayag nito ang pagtataguyod tungo sa kasarinlan. Ang pangkat ni **Aung San** na Dohama Asiyona (Burma for Burmese) ay nakipagkasundo sa Hapon tungkol sa pagtustos ng sandata at sa pamumuno sa militar at nagsanib puwersa upang makuha ang Rangoon laban sa mga Ingles. Ipinahayag ng Hapon ang kalayaan ng Burma sakop pa nila ito subalit kalaunan nadama ng mga Burmese na ang tunay na layunin ng pagtulong ng Hapon ay hindi upang lumaya kundi sakupin sila. Nakaranas ng kahirapan ang mga Burmese sa pamamalakad ng mga Hapones kung kaya't nagtatag sila ng kilusang laban sa Japan, ang **AFPFL (Anti Fascists People's Freedom League)** sa pamumuno ni Aung San na binubuo ng mga makademokratiko at komunistang pangkat. Nagapi nila ang mga Hapones at bumalik ang mga Ingles subalit hindi na pumayag ang mga Burmese kaya't sunod-sunod na usaping pangkalayaan ang naganap. Bunga nito, pinagtibay ang kasunduang Anglo-Burmese na nagpapahayag ng kalayaan sa Burma noong Enero 04, 1948. Sa kasawiang palad pinatay si Aung San at ang kaniyang gabinete ng upahang armado ng kaniyang talunang kalaban na si **U Saw**. Ngunit nang maaresto si U Saw ay ipinagpagtuloy ni U Nu ang naiwan ni Aung San.

PAGLAYA NG VIETNAM

Ang bansang Vietnam ay sakop ng France na kabilang sa French Indo-China. Noong sumiklab ang Ikalawang Digmaang Pandaigdig nasakop ng Japan ang Vietnam. Nang matapos ang digmaan sa pagsuko ng Japan, naitatag ni Ho Chi Minh and

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

Democratic Republic of Vietnam subalit hindi ito kinilala ng ibang mga bansa. Naganap ang Unang Digmaang Indo-China sa pagitan ng France at Viet Minh. Nahati ang Vietnam sa dalawang bansa, ang Hilagang Vietnam na nagsulong ng ideolohiyang **Komunismo at Sosyalismo** sa pamumuno ni **Ho Chi Minh** at Timog Vietnam na yumakap sa ideolohiyang **Demokratiko** sa pamumuno ni **Ngo Dinh Diem**. Nagkaroon ng Ikalawang Digmaang Indo-China o mas kilala bilang **Vietnam War** sa pagitan ng pangkat ni Ho Chi Minh at ng Amerika. Sa haba ng digmaan naging magastos at madugo ito para sa Amerika na sinabayan pa ng tumitinding pagtutol ng mga Amerikano sa patuloy na pakikisangkot ng kanilang bansa sa digmaan sa Vietnam. Lumagda sa **Paris Accord** ang Amerika at kanila ng iniwan ang digmaan sa Vietnam at hindi nagtagal bumagsak ang Timog Vietnam sa kamay ng mga **komunista** o Hilagang Vietnam at muling napag-isa ang buong bansa.

PAGLAYA NG PILIPINAS

Nakamit ng Pilipinas ang paglaya noong Hunyo 12, 1898 sa pamumuno ni Heneral Emilio Aguinaldo. Nakipagsabwatan ang mga Amerikano sa Pilipino upang matalo ang mga Espanol sa Digmaang Espanol-Amerikano kung saan natalo ang mga Espanol. Inakala ng pamunuan ni Aguinaldo na aalis na ang mga Amerikano sa Pilipinas at ipaubaya na ang pamumuno sa atin kaya idineklara ang ating kalayaan at nagtatag ng isang **demokratikong** pamahalaan.

Samantala, iba naman ang ikinkilos ng mga Amerikano, nagpalabas ito ng patakarang Benevolent Assimilation at lumagda sa Treaty of Paris na nagpapahayag ng paglilipat ng pamamahala ng Pilipinas sa Amerikano mula sa mga Espanol. Naging hayagan ang pagtutol ng mga Pilipino sa pananakop ng mga Amerikano kung kaya't sumiklab ang Digmaang Pilipino-Amerikano.

Subalit may ibang Pilipino na hindi nakiisa, walang pakialam at nakiisa sa mga Amerikano. Dahil sa kawalan ng pagkakaisa, nakapagtatag ang Amerikano ng pamahalaang kolonyal na nagsilbi sa interes ng mga Amerikano at pinalaganap ang edukasyong makabanyaga. Sa isang banda tinugis ang mga Pilipinong lumaban para sa kalayaan at ipinatapon ang ibang lider -Pilipino sa ibang bansa. Ang ibang Pilipino naman na nakiisa sa mga Amerikano ay isinulong ang paghingi ng kalayaan sa mga Amerikano. Dahil ang kalayaan natin ay ating hinihingi matagal bago naibalik ang kalayaan at sa bawat paghingi natin ay may katumbas na mas malaking kapalit na likas na yaman at pagkontrol sa kalakalan.

Pansamantalang natigil ang pananakop ng mga Amerikano nang tayo'y masangkot sa **Ikalawang Digmaang Pandaigdig**. Nilusob tayo ng Hapon dahil kaalyado natin ang mga Amerikano at ang pinakamalaking base-militar ng Amerikano ay nasa ating bansa. Sa kasagsagan ng digmaan, iniwan tayo ng mga lider-Amerikano at natira tayong lumalaban at nagtatanggol sa ating kalayaan. Nasakop tayo ng Hapon sa loob ng 5 taon. Natalo ang Hapon sa Ikalawang Digmaang Pandaigdig kung kaya't binalikan tayo ng mga Amerikano at ibinigay ang ating kalayaan noong Hulyo 04, 1946. Ayon kay Renato Constantino hindi ganap na nakamitan ng Pilipinas ang Kalayaan dahil nanatiling makapangyarihan at impluwensiyal ang Amerikano sa Pilipinas sa larangang pangkabuhayan at pampolitika.

Ngayon na natalakay at nasuri na ninyo ang mga pangyayari sa mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya, atin namang susubukin ang inyong natutuhan sa pamamagitan ng mga sumusunod na gawain.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2. Panuto: Basahin at suriin mabuti ang mga pangungusap. Isulat ang salitang **TAMA** kung wasto ang ipinapahayag ng pangungusap at **MALI** kung di-wasto. Isulat ang sagot sa inyong sagutang papel.

1. Pagkatapos ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig, napasailalim sa pangkat ng mga Komunista sa pamumuno ni Mao Zedong ang buong China maliban sa isla ng Formosa (Taiwan ngayon).
2. Pinasimulan ni Achmed Sukarno ang pamamahalang guided democracy (limited democracy) sa bansang Burma (Myanmar) pagkatapos ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig.
3. Dahil sa Ikalawang Digmaang Pandaigdig lumakas ang nasyonalismo sa Timog-Silangang Asya. Napabilis ang paglaya kaya maraming mga bansa sa Timog Silangang Asya ang lumaya pagkatapos ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig.
4. Ang Korea ay nahati sa dalawang ideolohiyang nag-uumpugan, ang demokrasya na niyakap ng Hilagang Korea at sinuportahan ng Soviet Union at komunismo na niyakap ng Timog Korea na sinuportahan naman ng Amerika.
5. Bago pa man maganap ang Ikalawang Digmaang Pandaigdig, ang Pilipinas ay mayroon ng sariling pamahalaan na tinatawag bilang Commonwealth na may demokratikong konstitusyon na naitulad o nai base sa konstitusyon ng Amerika.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3. Panuto: Ibigay ang mga karanasan at implikasyon ng digmaang pandaigdig at ang mga ideolohiyang niyakap ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya. Ilagay ito sa loob ng chart at sagutin din ang mga pamprosesong tanong sa ibaba.

BANSA	KARANASAN SA DIGMAANG PANDAIGDIG	IMPLIKASYON O EPEKTO NG DIGMAANG PANDAIGDIG	IDEOLOHIYANG NIYAKAP
China			
Korea			
Indonesia			
Burma (Myanmar)			
Pilipinas			

Pamprosesong Tanong:

1. Ano ang pagkakatatulad at pagkakaiba sa karanasan ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya?
2. Paano naapektuhan ng digmaang pandaigdig ang mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya?
3. Ano-ano ang mga ideolohiyang umiral at niyakap at paano nakatulong ang mga ito sa mga kilusang nasyonalista?

IV. YUGTO NG PAGKATUTO AT MGA GAWAING PAMPAGKATUTO

E. Pakikipagpalihan (Mungkahing Oras: 30 minuto)

Matapos mong maunawaan at mapaunlad ang inyong mga kaalaman sa karanasan at implikasyon ng digmaang pandaigdig sa kasaysayan ng mga bansang Asyano at ang kaugnayan ng iba't ibang ideolohiya sa mga malawakang kilusang nasyonalista sa Silangan at Timog-Silangang Asya, ating higit pang papalalimin ang inyong kaalaman sa paksang tinalakay sa pamamagitan ng pagsagot sa ilan pang mga katanungan at gawain.

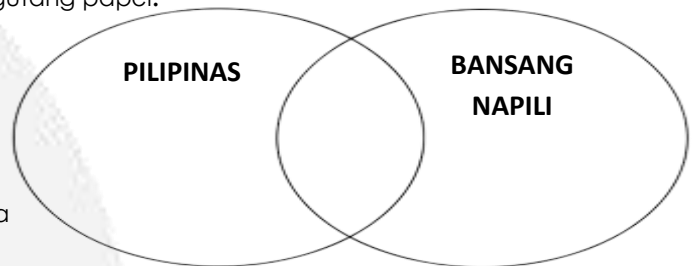
Gawain sa Pagkatuto Bilang 4. Panuto: Sagutan ang ilang mga katanungan na patungkol sa paksang tinalakay. Gawin at isulat ito sa inyong sagutang papel.

1. Paano ipinakita ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya ang pagmamahal sa bayan? Magbigay ng patunay sa inyong sagot.
2. Paano hinubog ng ideolohiya ang paglaya ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya? Magbigay ng patunay sa inyong sagot.
3. Paano nakaapekto ang Una at Ikalawang Digmaang Pandaigdig sa paglaya ng mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5. Panuto: Pumili ng isang bansa sa Silangan o Timog-Silangang Asya. Gamit ang Venn Diagram ay paghambing ang karanasan ng bansang napili at ng Pilipinas sa kanilang ideolohiyang niyakap at kilusang nasyonalismo. Sagutin ang mga pamprosesong tanong. Gawin ito sa inyong sagutang papel.

Pamprosesong Tanong:

1. Ano-ano ang pagkakatatulad sa ideolohiyang niyakap at kilusang nasyonalismo ng Pilipinas at ang inyong bansang napili?
2. Ano-ano ang pagkakaiba sa ideolohiyang niyakap at kilusang nasyonalismo ng Pilipinas at ang inyong bansang napili?
3. Anong konklusyon ang inyong maaaring mabuo tungkol sa ideolohiyang niyakap at kilusang nasyonalismo sa Asya mula sa paghahambing na inyong ginawa?

A. Paglalapat (Mungkahing Oras: 30 minuto)

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6. Panuto: Sumulat ng maikling sanaysay na nagpapahayag ng inyong reaksyon, opinyon at saloobin patungkol sa dapat gawing tugon sa isyu ng West Philippine Sea sa pagitan ng China at Pilipinas. Gamitin ang rubric sa ibaba sa paggawa ng sanaysay. Gawin ito sa isang malinis na papel.

Rubrics sa Pagmamarka ng Sanaysay

Pamantayan	Deskripsyon	Puntos
Nilalaman	Nagpapahayag ng sariling reaksyon, opinyon at saloobin tungkol sa dapat gawing tugon sa isyu	4
Pagtalakay	Nauunawaan ang daloy at maayos na naipahayag ang kaisipan.	4
Teknikalidad	Paggamit ng tamang bantas, pananda, at kaayusan ng pangungusap.	2
Kabuuan		10

V. PAGTATAYA (Mungkahing Oras: _____)

(Ang mga Gawain sa Pagkatuto para sa Pagpapayaman, Pagpapahusay, o Pagtataya ay ibibigay sa ikatlo at ikaanim na linggo)

VI. PAGNINILAY (Mungkahing Oras: 15 minuto)

- Ipabatid ang inyong personal na pagtatasa sa kard ayon sa lebel ng inyong performans.

Personal na Pagtatasa sa Lebel ng Performans Para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili:

- ☆ - Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsasagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ✓ - Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako ng konti sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.
- ? - Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko nauunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain Sa Pagkatuto	LP	Gawain Sa Pagkatuto	LP	Gawain Sa Pagkatuto	LP	Gawain Sa Pagkatuto	LP
Bilang 1		Bilang 3		Bilang 5			
Bilang 2		Bilang 4		Bilang 6			

VII. SANGGUNIAN

- Blando, Rosemarie C., et. al., ASYA: Pagkakaisa sa Gitna ng Pagkakaiba - Unang Edisyon 2014, pp. 364-373.
 - Cruz, Mark Alvin M., et. Al., Araling Asyano Araling Panlipunan, Kagamitan ng Mag-aaral - Unang Edisyon 2017, pp. 290-293, 310.

Inihanda ni:

JERICK DL. TEODORO

Sinuri ni:

NEREUS V. MALINIS, DEM.